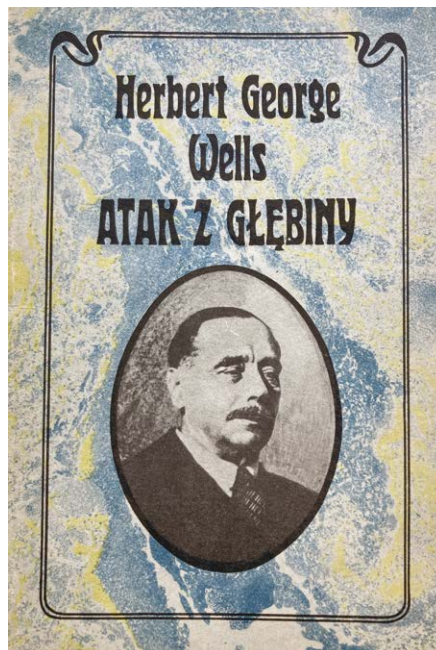

Punktualnie nigdy

Dwie miniatury mistrza niespełniających się wizji z detalicznym wstępem Andrzeja Zgorzelskiego, którego komentarz odsłania to, co dla nas najistotniejsze w numerze poświęconym a to potrzebom odkrywania na metaforycznej osi góra – dół, a to jakimś transgresywnym ambicjom: bohater skoku w morską głębinę z opowiadania *W otchłani* zupełnie nie przygotował narzędzi, kolb i ołówków kreślarskich, dzięki którym udokumentowałby swoje doznania. Stworzył on i w toku prób udoskonalił kapsułę, mającą go zwieźć na dno morskie, a potem z niej wydobyć. Najobszerniejsza prezentacja mechanizmów kapsuły mówi o sposobie jej zanurzenia i wynurzenia tak, żeby pasażer wrócił na powierzchnię żywy. Czy nie o to chodzi alpinistom? Och, pewnie, że nie tylko o to, więc nie czepiajmy się w takiej chwili nieznacznej manipulacji recenzenckiej i nie próbujmy wtlaczać w nas uczucia osamotnienia ...

Czego więc doświadcza hydronauta podczas opadania i już na dzień? Pięć mil w głąb, ciemności, wydawałoby się, a jednak nie na tyle egipskie, by Elstead nie wziął holdu dla swojego dokonania (i – co ważne – nie holdu dla ludzkości)¹. W kulminacyjnej dla pobytu na dnie chwili „Gdy się tak [Elstead – PJ] niespodziewanie ukazał, śpiew przekształcił się w ekstatyczne okrzyki ...”. Chwilę zaś później „Nie wiedział, w jaki sposób się uwolnił, sądząc jednak z końca liny, po prostu przetarła się ona o krawędź ołtarza”. Ołtarza. Nie niesamowite?

Herbert George Wells, *Atak z głębin*, Wydawnictwo Morskie, 1985

Na koniec trzeci fragment, w jakiś przejmujący sposób podsumowujący naszą cywilizacyjną zdobycz czubka własnego nosa:

„Niekiedy tonące przedmioty powalają ich [mieszkańców dna – PJ] i miażdżą, jak gdyby z wyroku jakiejś niewidzialnej siły w górze, a niekiedy zsyłają rzeczy niezwykle rzadkie czy niezwykle użyteczne albo wyroby stanowiące inspirację dla nowych pomysłów”.

PIOTR JANICKI

– urodzony w 1974 r. w Białymstoku, mieszka w Supraślu. Współtwórca i redaktor zina poetyckiego www.cycgada.art.pl (2005-2010). Autor tomów poetyckich: *Nadal aksamit* (2006), *Wyrazy uznania* (2014), *13 sztuk* (2016), „psia książka” (2018), *Spis treści* (wraz z Adamem Kaczanowskim) (2020), *Ćwiczenia muzyczne albo księga muz napisane przeze mnie na gruzach cesarstwa Stanów Zjednoczonych Ameryki Płn.* (2022). Współautor, wraz z Bartkiem Kalinką, płyty „Boży rok” (2007).

foto Justyna Sawczuk

¹ Zob. s. 36 i fragment zaczynający się od „– Wielki Boże!”, a kończący zdaniem „Otchłanie!”.